

gjorde i Dag, eftersom han i Den overordentlige Kommission har været med til netop at tilrettelægge Forholdenes Udvikling saaledes, at dette Lovforslag er blevet lagt paa Tingets Bord. Det ærede Medlem har været med til at kræve, at der blev truffet Forholdsregler mod den ukontrollerede Anvendelse af Landets Midler; man kan naturligvis strides om Fremgangsmaaden.

Som jeg sagde, har jeg set adskillige Forslag, hvorefter man skulde kunne afhjælpe Vanskelighederne. Jeg har set Forslag om, at man skulde aabne for Nationalbankens Guld, lade det strømme ud af Landet, og i Forbindelse dermed har man foreslaaet at forhøje Renten meget. Der ligger noget over 200 Mill. Kr. i Guld i Nationalbankens Kælder. Guldet er en Vare som enhver anden, en Vare, som man kan eksportere, og den danske Guld-tikrone staar selvfølgelig i Pari overfor et hvilket som helst Lands Valuta. Der er selvfølgelig ikke det fjerneste i Vejen for, at man kan eksportere de ca. 200 Mill. Kr. Guld, og Landet bliver i og for sig ikke fattigere af at eksportere denne Mængde Guld, end det bliver af at eksportere en hvilken som helst anden Vare. Men Guldet har nu en Gang den særegne Bestemmelse at tjene til Dækning for den af Nationalbanken udstedte Sedelmængde, og jeg for min Del nærer ikke Tvivl om, at det danske Folk vilde stille sig noget skeptisk overfor den danske Pengeseddel, naar det gik op for Folk, at der ikke længere laa Guld i Nationalbankens Kælder som Sikkerhed for, at Pengesedlerne havde den Værdi, de lyder paa. Alene af den Grund mener jeg, man maatte være overordentlig forsigtig med at eksportere Guld. Men dertil kommer, at det kun vilde være en rent forbigaaende Hjælp. Man vilde ikke ved at kaste selv alle Nationalbankens Guldpenge paa Markedet kunne skabe en varig Bedring af vort finansielle Forhold overfor Udlandet.

Vi havde, som jeg nævnte, en Underbalance i 1919 paa ca. 1600 Mill. Kr. Siden December i Fjor har Valutaraadet været i Virksomhed, og overmaade mange Krav om Laan, og udenlandsk Valuta, er afviste i denne Tid. Ikke des mindre har vi til Trods for alle Valutaraadets Bestræbelser endnu hver Ugedag en Underbalance paa 10—12 Mill. Kr. Enhver kan sige sig selv, at vi kan ikke fortsætte paa den Maade. Jeg maa forkaste Forslaget om at eksportere Nationalbankens Guld-

beholdning, det vilde ikke føre til en varig Bedring af vor Stilling, og jeg maa ogsaa fraraade en Forhøjelse af Diskontoen. Selvfølgelig vilde en meget stærk Forhøjelse af Diskontoen føre til Besparelse, men en saadan Forhøjelse vilde samtidig føre til, at Næringslivet vilde blive langt vanskeligere stillet, end det er nu. Det vilde utvivlsomt bringe Arbejdsløshed i videre Omfang, end vi hidtil har kendt. Man kan maaske ogsaa gøre et tredje, man kan maaske laane i Udlandet og derved ophjælpe den danske Kronens Værdi. Men der er dog ingen, der er saa sangvinsk at tro paa, at vi er i Stand til at redde Landet ved at optage store Laan i dette Øjeblik i Udlandet. Det lader sig ikke gøre. Jeg tør ikke have nogen Mening om, hvorvidt det er muligt at laane mindre Beløb til Staten eller til Kommunerne; det er i denne Forbindelse i og for sig ligegyldigt, om det er Staten eller Kommunerne, der laaner. Men jeg tror, man maa gøre sig klart, at der dog kun kan blive Tale om mindre Laan, ja, der kan maaske endogsaa blive Tale om, at vi overhovedet ikke kan faa Laan i Udlandet.

Tilbage bliver da kun disse to Ting: vi maa begrænse vor Import, vort Forbrug af fremmede Varer, og vi maa prøve, om det er muligt at øge vor Eksport. Det ærede Medlem, der talte for Venstre, gjorde nogle Bemærkninger om vore Eksportmuligheder i de kommende Aar. Jeg vil ogsaa gerne sige noget om dette, thi man kan egentlig først faa et rigtigt klart Billede af Rigets Økonomi, naar man har saa nogenlunde Rede paa, hvad der er Mulighed for at tilvejebringe af fremmed Valuta i de kommende Maaneder. Vi kan kun faa Varer i Udlandet derved, at vi sælger Varer og faar udenlandske Betalingsmidler derfor, eller ved at vi præsterer Arbejde i Udlandet og derved faar Midler i Hænde til at betale de udenlandske Varer, eller endelig ved at vi laaner Penge paa de paagældende Steder og derved faar Midler i Hænde til at gøre Indkøb. Som jeg allerede har sagt, har vi i Virkeligheden i alt væsentligt kun vort Landbrug at holde os til, naar Talen er om Eksport. Jeg gaar ud fra, at vi ved den største Anstrengelse kan eksportere 28 000 Drotter Smør om Ugen i Gennemsnit i Aaret 1920. Hvis vi kan blive ved med at faa en Pris af 300 Kr. pr. Drittel, vil vi kunne eksportere Smør for knap 8 1/2 Mill. Kr. pr. Uge. Der kan eksporteres nogen Ost og nogen Mælk, men det